

Franckesche Stiftungen zu Halle

Panacea Apostasiæ: To gest, Lekarstwj proti Odpadlstwj

Vedel, Nicolaus

Lessné, 1631

Kapitola. III.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228786](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228786)

widem modliti se nepřestáweg;

Cestý své Hospodine wweď m
wznámosti/ a stežkám svým wy
mne. Denž ať chodím w prawd
tvé/a vždyj povčůg mne: Nebo ti
gšy Bůh Spasitel můg/ na tebe
očekávám dne každého. (Žal. 25
4.5.) Nauč mne činiti vůle své
nebo ty gšy Bůh můg. Duch twů
dobrý/wedij mne gafo rovné zem
(143.10.) Poslechni napomenutí
tohoto:a stane se/že vždycky Boha pře
stima mji budess:a opatrně činiti bu
dess/ cokolí činiti budess: tak stálý a
staneš v Bžke: tak brány pekelné pro
si tobě nepodlagj. (Mat. 16.)

Kapitola. III.

Druhá přičina wstágeš, i nanebnosti přičina
aržo.

3 Repw

Neyweissich neschlechtosti kter-
ýchž se člověk dopustiti může/
gest Odpadistwj. Nebo abych mlčel/
že ono Přikázání to Páně/ kteréhž škredl-
nými slovy gedného každého k vpti-
mému a swobodnému Pravdy před
lidmi wyznávaní/ (Mat: 10. 32. 33.
Luk. 12. 8. Rim: 10. 9. 10. 12.) y to ney-
řšíich také potušeních, zawazuge toho-
to gisté zamlčeti ne slussi/ že Odpadl-
stwj proti wssechném aubrtkem, y kaž-
dému obzvláště přikázání Zákona Bo-
žího čeli: a to rozličným způsobem.

Což aby škredlné bylo/ nuže wstupu-
me trochu na horu Synai/ a tam na
Tabule na nichž Pán věčnau památ-
ku wůle své wyryl, popatřme. Wšak
než dále postupowati budu/ předně se
oswědčuji/ že gá hřichu toho nad slu-
šnost zweličowati ani způsobem Reč-
nickým k stížení geho barew užívati/
nemijnim: poněwadž gisté gest/ že není
E ij. možné

možné, ani dostatečně hřichu toho twelti
kosti wyprawiti, neryli aby zveličowán
byti mohl.

Oblasugi se také, že toho k tomu
wšli nečinim/ abych ty křeťz padli, w
zauffánj o milosti Boží wwedl: Ale co
se koli w té příčině mluwiti bude/ to
wšfecko spasenj bližního oddáno buď.
Nebo když vyřimě a sprostně hřichu to-
hoto mrzkost před oči stawim/ to pro o-
činim/ aby ti křeťz gestře zachwáceni ne-
gsau y napotom toho hanebného zlého
k wyřtřhali: ti pak křeťz se od přimého
prawidla vchylili/ aby se na cestu spase-
ni nawrátili/ a hrůzau pádu toho před-
ssenj gsance/ k tránu milosrdenství Bo-
žího se vtekli. Poslyšte prosim/ w
této Při za mne mluwícíchho Swatého
Mučedníka Cyryána/ kterž wy-
padl cūm za swého času/ snáležítai horliwosti
hřichu dopustěného welikost před oči
stawěge, řekl: Aniž k tomu mluwim
abych Bratřj na zaufalství přiwedl

Kapitola III.

31

ale abyech raděgi Bratři k modlitbě
dosti činěch probudit. Nebo poně-
wad psáno gest/ Kterž wás šťast-
nýmmi býti prawj/ swozugi wás/ a ce-
stj stezeš wassich wřěwagi: (Zai.
3. 12.) a tak gest gisté/že kdo hřissni-
tu pochlebuge/a wliśnýmmi slowy la-
hodi/ten nowého podpatu k hřesse-
nj gemu dodává/ aniž wdussuge ta-
kow hřichy/ než wjce gim posy-
tu dáwa. Ale kdož přisněžšimi
napominánjmi Bratra třešce a wěj-
ten spasenj geho napomáhá. Kterž
milugi/dj Pán/káram a třešcy.

Tak musj wěrnj slauha Božj/pos-
chlebnýmmi slowy dussj lidstjch ne-
oškamawati/ale spasytedlným lékař-
stwj opatrowati. Neoměť to
gest lékař/kerž chaulostiwě o lebras-
ným

¶ iiij.

ným

nymgiž nežitem zacházj/ gafo by se
 ho dočkauti nesměl. Nebo ejn
 že gedu škodlivého w těle nechává
 nebezpečněgšj neduh činj. Musj
 nežit rožeat a otewřj byti; a wyta
 te hnis a talow, sylnj sflastr na to
 položiti. Nech se nemocnj hněwá
 křičj/nařjka/ pro bolest gač chce: po
 tom wšak k zdrawi přiveden gl/
 bude rad y děkowati. A málo ni
 že di Swatj Muž: Měkce a lepe
 s takowjm hřichem zacházeti gest
 nové pokussem/ sřže než lřtimy na
 přitel tagně podle swě wůle škodj: na
 to se gestě wydávage aby ty křej
 padli do lonce porazyl/ působě totij
 aby nařjkati/a žalost nad swjm p
 dem mji přestávali/ aby při nich
 pamět na hřichy wpmizela/ aby lřd
 ni

Kapitola III.

ni srdečná oblewowała/aby oči slyš
zastaweny byly/ summan aby se
o to nestaral/ gakby Boha swého
opravdowým poľánym spofogil. ič.
Cyprianus de lapsi:

Ale giž na mrzutost hřicha toho
w zrcadle Zákonu Božího pchledme.
W prwním tedy Přikázani porauči se
nám snažně vřítati wšeho toho/ cožby
inámosti, cti, a lásee Boží naodpor ča-
lelo/ wšeligakému pak modlákstwi/ po-
wěrám a bezbožnostem wenhost dáwati.
Toto Přikázani Odpadlec, potudž na
něm gest, dofonce wywrach. Běast-
njkem se zagistě čini wšeligakých powěr
a modlákstwi/ kceráž se w Papežstwi
promozugi: zwlášťe kdynkoli oběti Mše
přítomen bhwá. Ačdž se tam tomu wči
což Bohu a swaseni geho naodpor gest.
sám sebe naschwál do bláta dobrowol-
né neznámosti, pohřtížuge. Pronássi
také brožné pohřdání Bohem a prawdo
mluwnosti

mluvnosti Sandu n'zastibenj geho zp
něwadž za nic pokládá ta geho Přitá
ni/ gimiž nám w wyznání gměna Kry
stowa stále trwati poraučj.

A ačkoli neginat než z mdloby těl
a z bájně lidí, padl: nic méně wšak spra
wedliwým Božím saudem často se
stává/ že w swém Odpadlstwí setrwá
sebau sám doplnuge počer těch křesť
hřichu proti Duchu Swatému, kte
rýž gest neodpuštědný, dopaustěgý/
znovu sobě Syna Božího křizugj
a w porauhání wydávagj: křesť
ho nohama poslapávagj/ a křesť
Smilauwy/ kterauž byli posvěcen
za nehodnau drahého wáženj magj
a Duchu milosti potupu činj. (Žid
6. 6. 10. 29) A tot se jim proto přit
hášj/ že poznawše Boha necht
gato Boha/ ani gemu děkowati
(Řim: 1. 21.) swobodným prawd
wynaw

三

a) wissat častým zúfšením stvorené?
Wiz Concilium Konstantské sessi. II. J. 2.
Odkudž se widí / že každá Odpadlec co theri-
naném gest / to newyprawitedlně ne-
bezpečenstwi se wvaluge. Opatřiti se
Přistupuge k tomu / že dosti patrně
stojm Odpadlstwim to pronássi / že teh-
dáž edně od prawdy odstupuje Bohu a
geho hogným slibám. Přzeněž Pán své
wgistuge / že snimi býti chce, až do sfo-
čedny, dať jim z námi Ela,
Aby Gab, uobyl, i Petri (anij)
býti, yf catechizmat končí, a
Bůh Bůh w bopem; it. di fny
mlent aub Luth. Ery Hostile

nánj Swěta: (Mat. 28. 20.)
a těch kteříž v mŕtve své zůstanau stáloſt
gegich newymmlunau odplatau wynahradj, nic newěti.

Dwojize také w pochybnost opatřování Boží/ a bogi se, aby se mu ho nedostávalo/ kdyby šatčet swäg, dŕm a Wlast opustil/ a Krysta následowal. Zgeroně také Boha potaussi/ zkusiti žádostiw gsa/ mohliby spaseni bez zgeroně ho wyznáwání prawdy/ by pak y Krysta zapřel, dogsti? ačkoli wj, že Duch Swäg ſproti tomu wolá/ Že Dſty wyznáwání děge se k spaseni a ten kdožby Krysta zapřel před lidmi že zapřijn také bude od Krysta/ před Nebeským Otcem. (Kjm. 10. 10. Mat. 10. 33.)

Co? Že těžkým bezpečnosti snem pohřben gsa/ gaťoby Božich sandů nebylo báti se mu třeba, se domníwá za že ho Wáh pro geho Newěru trestati nebude, sobě zaslubuge; Co, že sebe a své wjete miluge

Kapitola III.

miluge nežli Krysta? Proto zagistě se od
Boha odvracj/aby rozmazaně tělo své
opatřil: aby starcu, Manželky, dítě, zč.
nekratil: čímž dosti zgetvně vkazuje/
že y w té také částce/ giného Boha před
tváři Boží (sebe t. samého a své domá-
ch) má.

Radto, svým odstaupením Bo-
žím nepřitelem se bŕstí prokazuge: proto
je z wogſka Božího, do wogſka Anny-
krystowa vstá: a což na něm gest, žrŕstiu
Krystowa Králowſtwj překážku čini.
Steme, že Pán za nepřitele má toho kdo
s nim není/a s nim neshromazďuge:
(Mat: 12. 30.) čím wice za nepřitele
pokládá toho kdo zgetwním wyznáním
s neyohlawnějšim a nengedowatějšim
geho nepřitelem se pogi.

Přistupuge také netrpěliwost ge-
ho: přistupuge baučení se/a reptání pro
ti Bohu. Hněwá se zagistě/ťdň widi
že Báh své namŕŕčewuge a tresce; aniž
třije, kterž Báh na něho wyládá/ ně-
st chce.

sti chce. Co pak o geho právě slošně
přise dim? Nebo, aby w lepším poto-
gi a způsobu nežli Krystus Pán zde na
světě byl, bžti mohl, zapřá pravdy: ge-
stro k tomu aby podobně věcn podnikal,
zawolán gest. Což Pán Krystus př-
chau nazývá / strže nž se člověk nad ně-
ho wystawovati chce / prawě: Menj v-
čednjš nad Mistrasani služebnjš nad
Pána swého. (Mat: 10. 24. 25.)
Ať hle Odpadlec nerušíliž tolikerým
způsobem Ptitázani prwnjho?

Kráčegmež dále / a wizme, zdali
wjce poctivosti ginhm Božstým Roz-
kazům činj! Těť mnoho gako prwnjmu.
Nebo Obrazj cti / a před nimi se klanj.
Bohu slaujž podle wymětenj a vřano-
wenj lidstých. Gest pokrytecem / smě-
řnau a bezbožnau nábožnost na se bera-
přitom wřak gako tohau na Koste-
hřichu odpornému se obracege / to gest,
bezbožnému tomu smyslu / gakoby na
tom nic nezáleželo gakhm způsobem

Kapitola III.

39

Bůh zewnitřně se cti/ gestliže gen wnitř
nj pocca/ gemu w cele zůstane.

Dopauští se také ohýdně křivo-
ptisežnosti: nebo přispěwěd na Křtu Bo-
hu igewně v činěnanu/ a celikrát při We-
čekti Páně opěrowanau, mrzutě russi.

Naproti pak tomu, Ewangelického Ná-
boženství se odkřesage, wěc hrozau při-
tiská: že gmenowitě žiw bžti y wnitřně
chce v wyznáwání kři/ a věcnj Anghry-
stowa.

Gimž samým přičinu dáwá
abg gmeno Bůh mezy newěťichmi w
porauhání dáwáno bylo/ (Kim. 2. 24.
10.) gimž myslí jim přibžwá k rauhá-
ni se prawdě Swatého Ewangelium/ a
jim dále k wěťssimu gi poclačowání.

Wžwá Anghy a žmrle lidi/ gestli
že ne srdcem/ (neboť nemáže newědění/ že
pocca ta bezbožná gest:) wssat twárno-
sti zewnitřnj: a gestliže ani toho nečinj/
přisahu wssat učinil/ že y tu Nábožen-
stwí částku wykonáwati bude. Přivča-
stňuje se y k těm dlouhým modlitbám/

D ij.

čterěž

keréž Bálowi Kněži gednák oddbreptá-
wagi/ gednák křitem oddbřwagi.

Nadto/ gest ze wšech lidí neyne-
wděčnějši. Nebo kdo by buď mysl
pochopti/ a neb slovy wymluwiti mo-
hl/ tak mnohá a weliká dobrodini Bo-
žá/ křesťmž ho milost Boží ozdobilá.
Mohl ho Pan Bůh tak dobře žiwotě-
hem nerozumněm, jábau, hadem, stwo-
řiti jako člověkem: ale gináče se widě-
lo dobrotitěmu Stworiteli/ křesťž ho
rozumem obdati/ a k Obrazu swému
stworiti: chěl. A wida ho mrtwého w
winách/ syna hněwu a ztraceni/ přispěl
Pán milosrdný/ a z hrdla pekelného
žwa geg wytrhl. A pro ten chl ani wla-
stnjmu Synu swému odpustiti nechěl/
ale geg pro spaseni geho na smrt wydal.
Sám Syn dobrowolně z Stolice weleb-
nosti a sláwy sstaupil/ samého sebe zma-
řil/ spůsob služebníka přigal/ a poslušný
Dce byl až do smrti/ a to nepotupně
si smrti křije. Aniž natož dosti ma-
že!

Kapitola III.

41

Je/že čłowěku nebeského Království
 do byl: wvesti také geho k vládařství ge
 ho hotow byl. Pro tierauž přičinu
 nechťel aby se buď Pohanem/neb Židem
 neb také Papežencem, narodil/ a neb ro
 tom takowém rodu zůstawal: ale geg do
 kůna Chrŭwe fromě něhož spaseni na
 diti se nelze, přigal. Zatím s ním
 také w Smělawu tuhan wessel/Bohem
 a Decem geho bŭti zaslubw: tolikéž
 geg spashredlnau známosti sebestřeslo
 wo své obdaril/atať na stezku wěčného
 blahostlawenství gako za ruky wwedl.
 Gestliže se tdy přihodilo/ (přiházŭ se
 pak každého okamženi/) že hřích swŭ
 mi Boha vrazil/ a tak od cesty spa
 sení ku pecku se vchŭlil: Bůh hned po
 hotowě byl/a hlasem swŭm/ro gest Zá
 konem, a Ewangeliem/ blandichŭ od
 zahynutí zase powoláwal/o nebezpeč
 ŭstŭ oznamowal/ i přikřŭch míst na bez
 pečnŭ/ i rozcestí rozličných na cestu př
 mau nawozowal/ a mowu zase milost
 své

D. iii.

svě w Křistu/a božnosti věčného do-
brého, podával.

Přistupuji, k duchovním těm a
nebeským darům/tělesná dobrodini:žbo
ž, sláva, pokoj, zdraví/a co k tomu po-
dobného gest. A gat ho lastáwě zach-
ovával Pán/aby před nestřislými ne-
šťastnými příhodami a bídami/ gimi
způsob lidských poddá gest/od života mat-
ky své až do té chvíle, zachován byl?
Mohl dopustiti/aby se zatchl než se na-
rodil/aneb zassřtil když se rodil. Mohl
geg Pán hned od prvního dětinství bi-
dau poraziti, obecného smyslu zbarviti/
a tak maudrým žalostně/dětem pat smé-
sné divadlo,ž něho včiniti. Snadně
bylo Bohu/tělo geho k bíděmu a ža-
lostnému způsobu přivesti/ záhubnými
neduhy/a to vřetnými obkličiti: a neb
podlé spravedlivého sandu svého/vzdá-
pustiti mládenčí žlosti/aby nákazau to-
warňšstwa žlého zachwácen gsa/na po-
prawném třeba místě potupně život
swůj

Kapitola III.

48

svätg skonal.

Aniž gest zadnj roto milost Bo-
 ži/je od nauze a chudoby geho ochránil.
 Nebo turo mi pomysl/je Bezisse Kry-
 sta swého gednorozeného Syna/w tako-
 roé nauzy mjei chrél/aby neměl ani kde
 by hlavu swau sklonil. Pomysl,je Apo-
 stol Pawel/znamenitý ten sláwn Boží
 nástrog/tak často a tak welice s hladem,
 chudobau a nahotau, zápasyl: *Množ* *e. d.*
 také *Mučedlnjch*, a *wzácnjch* Boží služeb. *Huss.*
 nich, gatkých ssažení a bjd newystáti: *tiem.*
 A gak množ také y časů těchto pobožnj *Prag.*
 na swětě lidé gsau/ kretjž wsech t wyjt. *el.*
 wenj swému potřebnjch věch, zbaweni *V. E.*
 gsauce/často trát podle řadů chleba, ne-
 chřegit hladem zhynauti, hledati sobě *Prag.*
 musegi? Co tu překážce bylo/ pročby *3. Tr.*
 y tebe Bůh, Krystu, a nescíslnému po-
 božnjch počtu/wtē věch nepřipodobnil? *h. p. 30.*
 Od těch tedn a podobnjch zljch věch/
 zachowala geho Božíá dobrotivost/a
 by w ně nē vrypadl. Kdybych pak gij ta-
 D iiii. *te w-*

té wyčtati chřel / a gať mnohých bjd / m
 bezpečestwj, zármuků, w něžby byl w
 bhl / wyswobozen gest / možnost má by
 tomu nepostačila. Nebudu tuto gi
 ných wyswobozowánj připomínati: na
 tom nech gest nyní dosti; že Báh tak
 pečlivě život geho zachováwal w čas
 banklowních těchto wálek / kterěž tak mno
 hé lidi wsseligakého wěku / starou a po
 hlavj / vkrutnými ne gednau trápenjmi
 a wztěklostj náramnau / snad y před ge
 sich wlastnjma očima, sehlitly.

Za tak mnohá, a tak weliká dobro
 dinj / kteráž wsseligaké wyprawowánj
 přewyslugj / gata gest medle wděčnostj
 Gistě řdyby to bhti mohlo, aby pokud
 žiw gsh / nic glného nečinil / gedně aby
 padage na kolena wstawičně Boha chwi
 lil / a na žádnuu ginau wěc nikdy nemý
 slil / než aby poslusenstwj k němu doka
 zowal: nžbrž řdyby pro prawdu a slá
 wu geho / audy své aneb k pálení, aneb
 k trhánj gedem po druhém wydáwal / po
 dlé přj

Kapitola III.

45

blé přikladu tak mnoha Mučedníků/ a
znameních Božích mužů: kdyby tlu
wsecky ty věci, ochotau a wděnat
mysli činil/ sotwaby wssak to neymenší
částčka byla odměny té/ tčerauž dobro-
dince swému powinen gsy.

Pro tu příčinu S. Polikarpus/
který za Chsate Antonjna Vera/ křwí
swau prawdě swědecky wydal/ tdyž od
Heymana k Odpadlswi namlawán
byl, s zámkuwan/ že žiwot zachová a
wyswobozen bude/ podíwens hodnan tu-
to odpověd dal: **S**laužil sem již o-
smdesáte šest let Krystu/ swému Pá-
nu: a po ten wsecken čas žádně ani
neymenší křiwdy od něho učiněné
sem neměl. **N**edomnšwepetě se tes-
dy/ abych tak bezbožně newděný bý-
el/ a Králi swému/ Spasyteli swému/
brádným Odpadlswým rauhaci se
měl. **E**oť powěděw, od Tyrana na
oheň

oheti odsauzen / a tělo své na obět mžá-
 nau a přigemnanu Bohu obětował.
 Widjś, gať welice swatá tato duffe / hř-
 chu newděčnosti wyhybala / a gať se D-
 padlstwí hrozyla / rozpomináním se
 dobrodiní ode Pána přigatá k tomu
 byrosti probuzowána. Dny tedy pře-
 nestastný člowěče / kterýž tak mnohá
 Boha dobrodiní přigaw, od něho k ne-
 wěstím geho nepřátelům se obrachš /
 nesywětějším gménem a nebestau pro-
 wědau pohrdáš / gi verháš / a rauháš
 o zlořečená ohýdná newděčnosti!

K napřed oznámeným gín-
 Božským dobrodiním / připog také př-
 diwnau geho snáśseliwost / kterěž k tobě
 po twém pádu vřívá. Wiś že gem-
 zesnadně není zwláštní na tobě př-
 pro twau zradu vkázati / a před očim
 wsechných zrestati. Mohl byl giž do-
 mno zemi rozkázati / aby tě za žiwa po-
 žtela: a nebo ďáblu moc dát na twé
 žiwot / a neb toliko k něgatému řeštem
 trápy

Kapitola III.

trápenj te wydati. Wohl tobě také na
 děgi, cestu, y prostředky wšecky spaseni
 odgiti / a orcl wěcného zatraceni proti to-
 bě wyprawěditi / kter ožby ty ani Apella-
 cy negat au žniť ani t obměčeni
 gatému přive hl. Toto
 wšse wykona nesčislně wic
 nadto než s nic méně
 wšak mjrni i přeweliké
 wšiwá / tdy tebe ssanu
 ge: nst. Jde a la-
 stáwě. nch na
 stěku f němu
 namr řadnan
 nadř mu z twé
 ho / než to-
 lit. ti.
 le. i Krá-
 oči in Swěta
 newdčnosť / tte. roznau
 tdyž od prawdy Swatého Ewangeliurn
 odstupugi. Nebo poněwadř Boží we
 lité

Handwritten notes in cursive script, including 'Zohenen', 'de bello', and 'H. Sarganet'.

obět odsauzen / a tělo své na obět rožá
nau a přigemnanu Bohu obětomať.

Widíš, gať welice swatá tato duffe / hř
chu newděčnosti wyhybala / a gať se D
padlstwí hrozyla / rozpomináním se

dobrodiní ode Pána přigatá t rom
wst probuzowána. D ty tedy př
h člowěče / tierhž tak mnohá

rodiní přigaw, od něho t m
nepřátelám se obrachš /

řenem a nebestau př
rháš / a ranháš

newděčnosti
nám gingham

vog také př
rěš t tobě h

š se gemli
tobě přjeto

a před očim
dohl byl giž dlo

aby tě za žiwa po n
vablu moc dáti na tw

živor / a neb toliko t negatému řeštém
trápi

n

n

fke

Kapitola III.

trápení je vydati. Mohl tobě také na
dělání cestu, a prostředky všeseky spasení
odgiti / a orcl věčného ztracení proti to-
bě vyprovéditi / kteréhožby ty ani Apella-
ch negafau znítnauti / ani k obměččení
gafému přivesti, nemohl. Toto
vše vykonati moha / (a nescíšně wic
nadto než se wycísti můž) nic méně
však mjrnosti a snášlivosti přewelike
býtiwá / kbyž až po dnešní den tebe ssanu-
ge: nžbrž také milosti své střede a la-
stáwe podává / a rozcesti diwných na
něku žiwota nawodi / a aby se k němu
nawrátil, wolá / negsa k tomu žádau
naděgi něžeho dobrého / cožby gemu i twé
ho pokání pogiti mohlo, weden / než to-
liko samau twého spasení žádosti.

A tuotby obzwláště měli Krá-
lowé / Knížata / a Páni tohoto Swěta
oči své otevírati / a poznáwati hroznau
newděčnost / kterěž se tehdaž dopausstěgi
když od prawdy Swatého Ewangeliu
odstupugi. Nebo poněwadž Boží we
lité

lite štedroſti/ mimo jiné lidl okauſſeg
 proto že w wěſſi důſtognosti nad jiné
 poſtaveni/ a welebnosti a ſlávny Bo
 ſtě od něho včastni včinění ſau/ tať že g
 Bohy gmenowati ja hodné vſaudil/
 proſtřed nich/ gaťoťco ſwých Aſſeſſo
 rů/ Saudce ſám wſſeho / Stoli
 ſwau položil. (Zat: 82. 1.) tčemu
 přitupuge, že ge přſtauny Chrkwe/
 Králowny chowacſy gegi. (Za. 49
 23.) yſtanowil: tať že tím tčyſſi geſt p
 nich hčjch myſli newdččnoſt a tím m
 jurčgſſi wina, tčdy Bohu hčbetu naſta
 wugi/ a ja Kryſta y ſlowo geho
 ſydj. (Luk. 9. 26.)

K tčemu podobně geſt Dopydſt
 Knězi, Bčitelá, Starſſich/ a Zpráw
 Chrkewnych; kterč Pán Bůh tím
 etil/ aby w domě geho wráwu drželi/
 wywolil t tomu/ aby legátowé t lidſt
 mu poſoleni/ od geho Božſtě miloſti b
 K: což wčyſſi geſt důſtognost nežli ſe
 wywolil

Kapitola III.

49

wypowěditi můj. Nic méně tšstaf/
šlau y i tčch ach nastogte. křetš se t An-
tykrstu obracegi/a Syna Božjho gra-
jugi: tat hrozne newěry newdčns ti lidč
dokazugice ja tu sláwu/ kterauž ge Bůh
w tat znamenitěm a swatěm Antadit
byl pocul. Protož nechť wědj Wřch-
nostt a Knjšata/ nechť wědj y Zprávco-
wě Chrťwe/ že powinnost gegich gest/a-
by gakož Pán zwláštnj přiklad dobroti-
wosti swě, t nim profázal/ tat aby oni ta-
tč lidem tu přikladu pobožnosti a horli-
wosti byli/ nechť egili hrozne sprawedl-
nosti geho ja přiklad wystaweni býti.

Aniž toho zamlčowati náleži/ že Pán
Bůh zwláštnjm dobrodinjm Bčene a
pocitwjm vtnějm wycwičene lidi, oz-
dobuge. Wděluge jagistě gim wěřšj a
hogněgššj sebe známosti nežli prostátum,
šaud gegich fformuge/rozum ostti/a ro-
množuge w nich to swětlo/ kterčž oswě-
tuge každěho člowěka přicházegichho na
swět: od tudž hlaubčgi w tagemštwj wůle
Boží

☩

Boží

Boží pronikati / a lépe nebesťau pravodu
 znáti mohan / nežli ti křesť literního B
 měni nezakusylt. Odkudž následuje / že
 zákonj Avostatowě mnohem tje prost
 Bohu hřessi: zvláště poněwadž mnoh
 z nich pauhan / křosti, a neb žádosti cti we
 deni gsauce / Ewangeliium Swatého se
 střhugi.

Ale postupugmež dále / a w zrea
 dle Zákona Božího hrůzu hřicha toho
 spatugme. Odpadlec tedj, Swatých
 pobožných lidí sbromáždéním wghost
 dada / ani dne Soborního (křesť Pán
 Báh / gcmně k své poci oddělil) to gest
 Medělního, neswětí: ngbrž naproti tomu
 do pelessi Antykrystowých chodj. Za
 nedbáwá Swátosti od Boha wstano
 weně / zvláště pak Wečete Páně; a ma
 dlatřě oběti Wisse přitomen býwá. W
 niž k obecním Wodlitbā wětichých / al
 k modlitbám (gestliže wssat toho gměna
 hodni gsau ti hlasowě křesť wlastně
 střkami a rauhánjem gsau) křch křesť
 Wog

Kapitel III.

64

Wogßu Boha jwého zlotěš/ (I
Sam. 17. 36.) a wßeho zlého Ehr-
twi žádagi, se postavuge. Tak je aně
prwňsho dne wtěhodni (I Kor. 16. 1. 2.)
Shromáždění pobožných/pro napomo-
žení chudým prawým Křtstomým au-
dum/ a swého wdělowati nemáže. A
gak to nenáleží rá wěc/ k těm se připogit
křtstj prawým Služebníkům Ehtwe po-
hrdagi/ gich nenáwidj/ w ofstřimosti ge-
magi/ gim se protiwj? w pocřimosti pař-
mity w/ křtstj gmnem toliko Pařstj/
řukem pař toly hltawj gsau? nřbrž
častokráte w pocřimosti gim činěni y w
křtstj w Pařstwu zrojeni gsau, pře-
wysřowati?

Pařstj Odpadlec/ (kteráž dvě gma
na spolu wzatá hůře zněgi/ neřli na law-
ně dvě struny, orwěj a wčej) gestřlže Eht-
twi Křmstě přistřuhuge/ Kněž Wálů a
Pařstj pšastu Dice nasseho wčinen bš
wá/ a slowo Páně křstj/ ageho narahuge
E j a mage

a mage Dwee Dtee swého pásti/
podlé Dawidowa příkladu na ty se o-
bořuge/ a jako Lew a Medwed w
chwacuge/ (1 Sam. 17. 15. 34.)
kterej t spasení wěsti měl/ včením swým
Syny zatracení činj. (Mat. 23. 15.)
Pakli se w vřad Bčitele mejn Papežem
en nedává, nic méně wtom režce hřešj/
že dobrovolně a ne z přinucení Břadu
zvěstování Slova Božího/ proti jeho
wazku kterej Bohu učinil, se strhugé.

Nospodát Odpadlec /buo on tdo
buo/ dšet swých cestám Božím a báni
geho nevěj: ale naproti tomu hubj ge
swouge/ jakož i tym příkladem swým
tak y včením falešným a zatracení
ným/ kterej w Eškolách bludných
Chrámech modlátských přigimaji.
Aniž gich gaj náleželo miluge, pobo-
nau a Dco wřau milostj: ale falešnou
a vřumau lástau oslepen gsa/ y sám se
tjy ge, od t lásty kterauž sme wšickni

Děj

Kapitola III. 53

Stech duchů porovinnu, odvracej. A gšan
nětější fragomé / to tieršchj (coš hrozné)
Apostata Rodiče své a dědy v pradědy
věřicj / při svém odvrácenj / gistými
slovny proflinati musj.

Gestliže Kníže neb giná Brch-
nost t Papežstwi odpadá / tehdy od po-
winnosti swych / tkerž t lidem a podda-
ným swým wykonáwati měl / daleko
odstupuge. Nebo mage gakožto Stráž-
ný Zákoná Božho / ro poslušensstwi a
powinnostech gegich ge držowati, on na
odpor tomu čini / a t modláčstwi / gakož
příkladem swým / tak y nawěstím dile-
moch wbohé dohání: tyranstwi tak pro-
wodě nad dušemi y nad těly, jiwoc y
starky tch tkerž, poslauchati Boha, než
lidi, wolj.

Mimo to, ruských Odvadec takové
gest povahy/ je sebe, buď právem neb
abrah/ gal sdu přiležitost proti tomu.
černý o bezpráví jeho stoji, obhazuje.
Besto co meaurim sám proti sobě tuzes
E iiij Eiste

Všické potudž na něm gest, sám sebe moud-
duge/ vražedníkem gsa y dusse y těla
svého/ a sebe celého v věčnou smrt vo-
hřizuge. Kolikrát koli t Oběti Misse
přistupuge/ kolikrát vlastní Spasení a
naděgi života věčného vzdává: galsi
m S. Euphrás Odpadlcům odhrá/
řetěž za jeho času tnevěřících oltářům
přistupovali: Co (pry)bydny člowěci
proč sjebau howado wedes? proč
se s obětj táhals? Ty ghy to howado
a ta obět sám/ řetěž se t Oltari bly-
žs/ ty sám tu spasení své a naděgi
svou obětuges. Cypr. Sermon. de laps.

Nebudu giž otom mluwiti/ že ne-
geden Odpadlec hrozného mordu na
svém starším Bratru je dopaušřil/ to
gest Bezisťe Krysta, co na něm gest/ zno-
wu křizuge. Toho křu pomigim/ poně-
wadž se to na ty wztahuje, řetěž tak od-
wřu odstupugi/ že proti Duchu Swatě-
mu hřěši. Toliko pravim/ že se často-
krát

Kapitola III.

3

tráče to děje/ aby ten křesťj počátku
je mdloby toliko padl/ potom w hřichu
tom zarytý justá wage/ učiněn byl wěřj-
chých protivníkem / a wztěklost proti
bratřím svým na se vezma, křivdami,
vraždami/tyranstvím a wšelgafan po-
šetilostí/ gat gen māj/ t nim přitračo-
wal: gatž křuseni mluwj.

Suminaw/ každy Apostata hned
gatž se t straně Tyrani/ Kacani a Pro-
tivníků Chrtwe obrátj/ včasníkem ge-
gich se činj/ a winným wšelké křwe/
kteráž hned od počátku wylita byla.

Wšlechť w prawdě čin, přisogič
se t wogstám Dáblowým/ kteráž hned
od počátku vražedníkem byl! a obli-
biti stranu Kainowu/ Gidassowu/ tki
Herodesu/ Juliana odpadlec/ a podo-
bných ohnjd!

Dgerwně také pronássi/ že horliwo-
sti a wdarnosti Křesťanské šbawen gest
a že nemá té myšli/ aby Dožj pře obha-
gowal/ a těch křesťj newinnj, gšauce/
od

od zléch vsstat vsuzování bŕavagi, zařtá-
 wal; nybr; negedni gsau Odpadlen / tu
 tiž se y wogensky proti pobežným poro-
 bowari dŕavagi / aneb ge syc podle Sta-
 mu swého přiležitosti, obrěžugi a vsuz-
 gi. Gsauli kreči, gesto se zgemně proti
 nim nepostawugi: mlčením vsstat swým
 protivníkům swolugi / a tím že tak lehce
 a snadně od prawdy odstúpugi / srdce
 přidŕavagi nepřátelům / aby tím přislu-
 větjich se protivili. Nebo to gisť
 gest / že kdyby wěcši škálost a srdce wda-
 nost w nás byla / protivnicby přinuce-
 ni byli mjrněgi swého štěstí vžimati / a
 powšorněgi proti pobožným sobě po-
 čínati.

Smilniti a chzoložiti, na porotu
 za malau wěc gemu bude / poněwadž se
 duchowního smilstwi, s welikau tau Ba-
 bilonstau newěstkau dopustiti směl / tu
 rež w prawdě daleko ohyzdnějši gest.
 Zwláště pak když se Wsli gde, kŕla swé-
 ho posléwřuge / kterěž Chrámem Bo-
 žím

Kapitola III.

37

km byti mělo. A tuť znamenati slu-
 ši/že naprosto welitě gest mezy obogim
 tym Smilstwim spřizněni: odkudž to
 gest,že modlárstwi od Ducha Swatého
 Smilstwim se nazývá. Nebo abych
 pominul ginch wěch/ od smilstwí tě-
 lesného plitě stupek gest k duchownímu,
 gať každodenní zkuseni vřazuje/že kre-
 tiz nečistotami těla swá posstwrňugi.
 snadně k Papežstwi odpadagi. A
 zase, duchowní smilstwí tělesnému ra-
 tě školt paussí. Echoť swědkem gest
 staré Pohanstwi/ kdež smilstwí za swo-
 bodnau věc gmino bylo. Swědkem
 téhož gest, žiwot dworu Křimstého, n
 věni Chrtwe té. Dna zagistě swatě
 Staw Manželstě rozmanitěm způsobě
 lehčej a tupi/teraužto lehkost porom wy-
 nahraditi chrtice/mezy Swatosti počest-
 ně geg kladau/kádu a nakizení Božímu
 w obogim tom odporní/to gest, n w při-
 listném zroššeni n porupeni Manželstě-
 ho stawu. Smilstwí nic méně v nich
 při

při mnoha tishce lidem obogisho pohla-
 wí nad manželstwi místo má: a což wí-
 ee gest že se n ro obecnych domcích wí-
 mē, ato před očima nepřítelů gšho (be-
 roka) Dice provozuge/gemuž i nečistě-
 geho pšyncu welitě a hogně dachod mē-
 chāš. A semě přináleji ro/ což gedē-
 i Doktorů gegich napsati směl; že u-
 teprw newěstau slauti má, kterā wí-
 ee nešli se tšimecema tishce muš-
 niti mēta. (Gloss. Decret: dist. 35. o
 vidua est.) Co to medle giného gest
 nešli Bohu na twář pljetí/a smilstwi n-
 foli ja hřích nemiti?

Nadto, zapletá se také Odpadl-
 wí těžké iloděstwi/Swatotrādeš gme-
 nowitě. Nebo gmění a starci swāg ob-
 Boha k tomu přigal/ aby wěrným geho
 šaffátem byl/ a na zachowání poci-
 Boží/a spomáhání chudým Křesťorům
 audum, ge wynakládal: On pak ginam
 ge wynakládě. Nlebo vchvacuge ge-
 Boh

Kapitola III.

Bohu a chudým bratřím, a na modlář-
ství a tyranství Antykristovo obrač/
f obhagořaní otroků těch Sacanorých
šťvostnosti / a tivy chovávaní a paser/
velikých těch a tučných bříků / a nerzi-
tečných, nžbrž škodlivých, bčemě země.

Co se Přiměřivosti f hostem a do-
bročinnosti dotýče, tu do konce opaušij:
aniž jagistě Swatých pod střechu přigj-
mati smi / bože se aby n on nebyl dopo-
čtu Synů Božích, od Spěhětů pozna-
menán / a proto trestán: to gest, že posle-
chl poručení Ducha Božího, křauctého /
V potřebách s Swatými se zdělu-
gicj / přiměřivosti f hostem následu-
gicj. (Řim. 12. 13.) Též, Na přis-
větílost f hostem nezapomínajec:
střež nj jagistě něktej newěděwstě /
Anděly za hostě přigjmati. (Žid.
13. 2.)

Pronášij také mrzuté své lakomství
poněwadž aby zboží a statek zachoval /
ed Ewange

od Ewangeliū odstupuge/ a wice sobě
 peněz swych/ nežli spasení věčného, wážli.
 Neniliž to medle s Gidassem Israhel-
 osthm mēšsec nositi, a potom se oběš-
 ti! Neniliž to, toho což Apostol prawí
 potwrdzowati/ Je lidé zbohatnauti
 chytci/ w pokuseni w padaci a w osy-
 dlo/ a w žádosti mnohé nerozumné
 a škodlivé/ kteréž pohřbiugi lidi w
 zahynuti a zatraceni: proto je Ro-
 ťen wišeho zlého gest milowaní po-
 ně: kterýchžto někteří žádostiwí glau-
 ce poblaudili od wiry/ a sami se na-
 ptili boleštni mnohými. (1 Tym
 6. 9. 10.)

Zatím také, potwrdžuge se pater-
 nau, mnohormárianau, a zlořečenau lži.
 Nebo prawdu S. Ewangeliū opat-
 řěge a falešné Antykrystowo věc-
 přigimage, wydává falešné svědeck-
 proti prawdě Boží/ a gi z flamu win-
 napro

Kapitola III.

61

naproti pat tomu Satanowu lži/ gako
by prawda byty, schwaluge. Dupa tedy
spasitelné to nebesté věni; a poně-
wad; napotom t hlasu věni Božího
hluch; gest/ snadně hada starého sypčci
slyši/a genu na potom samému vsi
propagēuge. Prawy Boží
mluviti a myslati nesmí, neryli aby
wypčty t vydání počtu hotow byl/
wšlechému lžob; od něho požadat.
(1 Pet. 3. 15.) A odřikage se věni
toho/ kterémuž se od Zprávci svých nan-
čil, a ge za falešné proti svědomi své-
mu vyhlasse: vtrhá gisté Zprávci
svým, a pomlouvá ge/ gako falešné a
lživé Břicele ztredně natikage. B-
lauge také lehčest swan/ že nic gtného
neni než třina wětem sem tam se
plácej. (Mat. II. 7) Aak v ně-
ho mnoho mohla draka starého namlau-
wán; aby také sliby a řeči Boha toho
kterž sama prawda gest, w podeženi
brav

6

brav

bral/ opatrování a lásky geho důvěřiti
se nechtěje. Aby nebylo zrádcem Bo-
ží pte/ žádnau wmluwau, ani twár-
nau aspoň toho neváže.

Z těchto také všech zgevná gest/ lá ge-
ho žádost proti všechněm Přikázáním
Božím: jako n i pohoršeni, kteréhož se
dopauššij/ gehož taková moc gest/ aby ho-
lmost ginch wlažnau/ a vdatnost myslí
mdlau, činilo: galž Eshero Eugdunská
za Eshate Antonina Vera natiká na
deset Dopadlců/ kterých (pry) swy-
pádem a pohoršeni welice mdlau
vštkodili/ ge i stupně stálosti i strčili/ a
gim mnoho w stálosti a vdatnosti
mysli/ kteráž se při nich i wpoznáwa-
ni Krysta wphledawala, vblížili.

Euseb. Lib. 5. c. 1. Džbrž netoliti
mdlé w nebezpečnosti odstaupeni při
wodí/ ale také do konce spolu sšebau, do
těhož hřichu porahugi: zwlastě tdyž
Dopadlec ten byl Král, neb Kníže, ne-
w sm

Kapitola III.

63

wgine wzácnosti postawený / nehyřce pař
gestliže nestátný ten / gine předtím sám
pravdě wyvčoval. A gšau y takowj / kte
řij slovy, napomínánjm, ponaučánjm.
bližnj k Odpadistwí wábj. Tak Rodičo-
wé obnčeg magj sšebau na zacracenj dje-
ty své wěsti. Nawrátili se gmenowitě
bidni časowé Decna Tyrana, w nichž (po
dlé svědectwí welikého toho Muže Bo-
žjho, o němž málo wšše zmjntu sme wčt-
nili,) mnozj na swém wlastnjm pše-
du nepřestawagjce, napomínánjm ta-
ké společnjmi gedni druhé k zahynu-
tj přiwožowali; geden druhému k ša-
lichu smrti připjgel. A aby se mřa-
downštita, p Rodičowé djetj své k to-
mu nesli neb táhli / kterěj škrje tako-
wý prostředel to čehož hned i počá-
tu při swém narozenj byty dosáhly,
potracowaly. (Cypr. de laps.)

A tak mřutost hřichu toho / ta ohro-
noř

§ II.

noř

nost potvorný té. (t. Dypadlstvov.) Kte-
rauz vsliceni zarovek y stogich y padli.
w ofstlivoost sobě bráti magi: onino aby
gi vcházeli/ rito aby vyniknauti pospi-
šili. Necht tedy vřigde někdo/ a kěti
(sobě sám neb giněmu pochlebowati
chrge) je to tak těžk hřich neni/ od pra-
vdy S. Evangelium poodstaupiti, a se
Mist giti.

Kapitola. IV.

První příčina: Sandomé Bolesti/ kteréž on, y w to-
to žiwotě/ y po tomto žiwotě/ proti Dypadlům ro-
puštil.

Dypadlec/ učině ten zlořečený
od Boha k vāblu škof/ domniw-
se je gij na sucho wytrhl/ a své věci w
borně spastil/ aby nedostatků žádného
neucpěl. A w pravdě mohltby se so-
bě y w svém bláznovství, y w svém hř-
chu, zalibowati/ tdyby spravedlivá Bo-
h pomsta/ y hned genu galo na parý ne-
mlapa.